

USTAWA

z dnia.....2007 r.

o emeryturach pomostowych ¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa:

- 1) warunki nabywania i utraty prawa do emerytur pomostowych z tytułu pracy w szczególnych warunkach i pracy o szczególnym charakterze;
- 2) zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty i finansowania emerytur pomostowych z tytułu pracy w szczególnych warunkach i pracy o szczególnym charakterze;
- 3) organizację i zasady działania Funduszu Emerytur Pomostowych;
- 4) zasady i tryb opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych;
- 5) zasady tworzenia i prowadzenia wykazu stanowisk pracy w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze oraz ewidencji osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze.

2. Wypłacalność emerytur pomostowych jest gwarantowana przez państwo.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) organ rentowy - jednostkę organizacyjną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwą do wydawania decyzji w sprawach świadczeń, określoną w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm. ²⁾), zwanej dalej „ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych”;
- 2) płatnik składek – pracodawcę, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, u którego są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze;
- 3) prace w szczególnych warunkach – prace wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w ekstremalnych warunkach środowiska determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mogą powodować trwałe, negatywne skutki zdrowotne i którym nie można zapobiec stosując odpowiednie środki profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej; przez ekstremalne warunki środowiska pracy należy rozumieć nagromadzenie takich czynników ryzyka, które występując łącznie, z dużym prawdopodobieństwem mogą spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia pracowników zatrudnionych w tych warunkach;
- 4) prace o szczególnym charakterze – prace związane ze szczególną odpowiedzialnością oraz wymagające szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób nie zagrażający bezpieczeństwu publicznemu, zdrowiu lub życiu własnemu lub innych osób obniża się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej spowodowanego naturalnym procesem starzenia się;

- 5) ubezpieczeni – osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze, a także osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy z tytułu takiej pracy podlegały ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyłączeniem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 6) uprawniony – osobę mającą ustalone prawo do emerytury pomostowej;
- 7) zainteresowany – osobę ubiegającą się o emeryturę pomostową, spełniającą warunki do nabycia prawa do tej emerytury;
- 8) Zakład – Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 3.

Ubezpieczonymi uprawnionymi do emerytury pomostowej są osoby, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) urodziły się po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r.;
- 2) były pracownikami wykonującymi prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze;
- 3) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywały prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej „ustawą o emeryturach i rentach z FUS”;
- 4) nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy.

Art. 4.

1. Za pracowników, wykonujących prace w szczególnych warunkach, uważa się pracowników, wykonujących od dnia 1 stycznia 2008 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w art. 2 pkt 3.
2. Za pracowników, wykonujących prace o szczególnym charakterze, uważa się pracowników, wykonujących od dnia 1 stycznia 2008 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w art. 2 pkt 4.
3. Za pracowników, wykonujących prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze, uważa się również pracowników, wykonujących do dnia 31 grudnia 2007 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) sposób potwierdzania przez zakład pracy okresów pracy w szczególnych warunkach i prac o szczególnym charakterze,
  - 2) warunki wymagane do uzyskania emerytury pomostowej przez uprawnionych, o których mowa w art. 6 ust. 2,
  - 3) wykazy rodzajów prac w szczególnych warunkach i prac o szczególnym charakterze - uwzględniając aktualne warunki środowiskowe, zmieniające się warunki pracy oraz wymogi ochrony bezpieczeństwa publicznego.

Art. 5.

1. Żołnierze zawodowi, funkcjonariusze Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej nabywają prawo do emerytury pomostowej, jeżeli nie spełniają warunków do nabycia prawa do emerytury określonej w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób.

2. Przy ustalaniu prawa do emerytury pomostowej osobom, o których mowa w ust. 1, okresy służby pełnionej przez te osoby traktuje się na równi z okresami pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS i pracy o szczególnym charakterze.

Rozdział 2

Emerytura pomostowa

Art. 6.

1. Emerytura pomostowa przysługuje ubezpieczonemu, o którym mowa w art. 3, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:
  - 1) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
  - 2) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5 – 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
  - 3) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat.
2. Emerytura pomostowa przysługuje ubezpieczonemu, o którym mowa w art. 3, nie spełniającemu wymagań określonych w ust. 1 pkt 1 lub 3, jeżeli:
  - 1) wykonywał na statkach żeglugi powietrznej pracę o szczególnym charakterze, lub
  - 2) wykonywał w morskich portach handlowych oraz przedsiębiorstwach pomocniczych działających na rzecz tych portów prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze, lub
  - 3) wykonywał w hutnictwie prace w szczególnych warunkach, lub
  - 4) wykonywał prace nurka, kesoniarza, rybaka morskiego lub prace bezpośrednio przy przetwórstwie materiałów zawierających azbest i prace rozbiórkowe związane z ich usuwaniem lub
  - 5) wykonywał prace nauczyciela lub wychowawcy w jednostkach określonych w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela⁴.

Art. 7.

1. Emerytura pomostowa stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury, ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę pomostową ubezpieczonego, ustalone według obowiązujących w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę pomostową tablic średniego trwania życia, o których mowa w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
2. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.
3. W przypadku ubezpieczonego będącego uczestnikiem otwartego funduszu emerytalnego podstawa obliczenia emerytury jest zwiększana do kwoty, jaka byłaby zaewidencjonowana na jego indywidualnym koncie w Zakładzie, gdyby ubezpieczony ten nie był uczestnikiem otwartego funduszu emerytalnego.
4. Najniższa emerytura pomostowa wynosi 90% kwoty najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
5. Emerytura pomostowa podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych dla waloryzacji świadczeń w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Art. 8.

1. Prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa.
2. W przypadku pobierania zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku lub świadczenia.

Art. 9.

Prawo do emerytury pomostowej ustaje:

- 1) z dniem śmierci uprawnionego;
- 2) z dniem osiągnięcia wieku 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn.

Art. 10.

1. Prawo do emerytury pomostowej ulega zawieszeniu lub emerytura ta ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 104 – 106 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
2. Prawo do emerytury pomostowej ulega zawieszeniu bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w warunkach szczególnych lub pracy o szczególnym charakterze.

Art. 11.

W razie śmierci uprawnionego członkom rodziny przysługuje renta rodzinna na zasadach i w wysokości ustalonej na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Art. 12.

Osobie, która pokryła koszty pogrzebu po śmierci:

- 1) uprawnionego,
  - 2) członka rodziny uprawnionego spełniającego warunki do uzyskania renty rodzinnej
- przysługuje zasiłek pogrzebowy na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Rozdział 3

Postępowanie w sprawach emerytur pomostowych

Art. 13.

1. Postępowanie w sprawie emerytur pomostowych wszczyna się na podstawie udokumentowanego wniosku zainteresowanego.
2. Wnioski w sprawie przyznania emerytur pomostowych zgłasza się w organie rentowym za pośrednictwem płatnika składek na ubezpieczenie społeczne.
3. Udokumentowany wniosek powinien zawierać dowody uzasadniające prawo do emerytury pomostowej i jej wysokości, a w szczególności dowody wymagane przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS dla ustalenia wysokości emerytury.

Art. 14.

1. Decyzje w sprawie emerytur pomostowych wydają zainteresowanym i emerytury te wypłacają uprawnionym organy rentowe właściwe ze względu na miejsce zamieszkania.
2. Wyznaczone przez Prezesa Zakładu jednostki organizacyjne Zakładu wydają decyzje w sprawie emerytur pomostowych i emerytury te wypłacają:

- 1) osobom zamieszkałym za granicą w państwie, z którym Rzeczpospolitą Polską łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych;
- 2) osobom, którym przy ustalaniu okresu składkowego i nieskładkowego uwzględniono okresy ubezpieczenia, o których mowa w art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
3. Osobom zamieszkałym za granicą w państwie, z którym Rzeczpospolitą Polską nie łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, decyzje w sprawach emerytur pomostowych wydają i emerytury te wypłacają organy rentowe właściwe ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej zainteresowanego lub ubezpieczonego.

Art. 15.

Od decyzji organu rentowego, o której mowa w art. 14 ust.1, przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 16.

Na wniosek płatnika składek organ rentowy wydaje zaświadczenie o spełnieniu warunków określonych w art. 3 pkt 1 – 3.

Art. 17.

1. Emeryturę pomostową wypłaca się za miesiąc kalendarzowy w terminach i na zasadach przewidzianych dla wypłaty emerytur określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.
2. Emeryturę pomostową za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę emerytury przez liczbę dni kalendarzowych w miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które emerytura przysługuje.

Art. 18.

W zakresie postępowania w sprawach o ustalenie prawa do emerytury pomostowej, podstawy jej obliczenia, zasad wypłaty, zmiany wysokości, zwrotu nienależnie pobranej emerytury, egzekucji i potrąceń, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Art. 19.

1. W razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury pomostowej z prawem do emerytury lub renty przyznawanej na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.
2. W razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury pomostowej z prawem do emerytury lub renty, uposażenia, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub innego świadczenia o charakterze emerytalnym lub rentowym, ustalonym na podstawie odrębnych ustaw, przysługuje tylko jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

Rozdział 4

Fundusz Emerytur Pomostowych

Art. 20.

1. Tworzy się Fundusz Emerytur Pomostowych, zwany dalej „FEP”, który jest państwowym funduszem celowym powołanym w celu finansowania emerytur pomostowych.
2. Dysonentem FEP jest Zakład.

Art. 21.

1. Przychody FEP pochodzą:
  - 1) ze składek na FEP;
  - 2) z dotacji budżetu państwa;
  - 3) z oprocentowania rachunków bankowych FEP;
  - 4) z odsetek od nieterminowo opłaconych składek na FEP;
  - 5) z dodatkowej opłaty i opłaty prolongacyjnej, naliczanych od składek na FEP;
  - 6) ze zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami;
  - 7) z lokat wolnych środków FEP;
  - 8) z innych tytułów.
2. Składkę na FEP zalicza się do przychodów FEP w miesiącu następującym po miesiącu, za który składka jest należna.

Art. 22.

1. W granicach określonych w ustawie budżetowej FEP otrzymuje z budżetu państwa dotacje.
2. Dotacje, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczone wyłącznie na sfinansowanie wydatków, o których mowa w art. 23.

Art. 23.

1. Ze środków zgromadzonych w FEP są finansowane:
  - 1) wypłaty emerytur pomostowych;
  - 2) odsetki za nieterminowe wypłaty emerytur pomostowych;
  - 3) odpis stanowiący przychody Zakładu; wysokość odpisu ustala się corocznie w ustawie budżetowej na podstawie planu finansowego FEP, zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu; odpis jest potrącany w okresach miesięcznych.
2. Świadczenia, o których mowa w art. 11 i 12, są finansowane ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 24.

Zarząd Zakładu:

- 1) opracowuje projekt rocznego planu finansowego FEP, w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem budżetu państwa,
  - 2) sporządza roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego FEP,
  - 3) sporządza roczne sprawozdanie finansowe FEP, podlegające zaopiniowaniu przez biegłego rewidenta nie będącego pracownikiem Zakładu,
- i przedkłada je Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 25.

Środki FEP mogą być lokowane na zasadach określonych w art. 56 ust. 3 i 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Rozdział 5

Składki na Fundusz Emerytur Pomostowych

Art. 26.

1. Składki na FEP opłaca się za pracownika, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r.;
  - 2) po dniu 31 grudnia 2007 r. wykonuje prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;
  - 3) prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze wykonywał co najmniej jeden dzień przed dniem 1 stycznia 2008 r.
2. Obowiązek opłacania składek na FEP powstaje z dniem rozpoczęcia wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2008 r., a ustaje z dniem zaprzestania wykonywania tej pracy.
  3. Od uposażenia zwolnionych ze służby żołnierzy zawodowych albo funkcjonariuszy, o których mowa w art. 5, wypłaconego od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia zwolnienia ze służby, opłaca się składki na FEP na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach dla składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przekazywanych za żołnierzy albo funkcjonariuszy zwolnionych ze służby.

Art. 27.

1. Stopa procentowa składek na FEP wynosi 3,0 % podstawy wymiaru.
2. Podstawę wymiaru składek na FEP stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, określona w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na FEP stosuje się ograniczenie, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
3. Składki na FEP finansowane są w całości przez płatnika składek.

Art. 28.

1. Składki na FEP oblicza, rozlicza i opłaca co miesiąc płatnik składek.
2. Składki na FEP płatnik składek rozlicza w deklaracji rozliczeniowej, o której mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.
3. Składki na FEP płatnik składek opłaca w terminie określonym w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych dla opłacania składek na ubezpieczenia społeczne.

Art. 29.

Płatnik składek przekazuje informację o pracowniku, za którego był obowiązany opłacać składki na FEP, zawierającą w szczególności następujące dane:

- 1) nazwisko i imię,
  - 2) datę urodzenia,
  - 3) numery PESEL i NIP, a w razie gdy pracownikowi nie nadano tych numerów lub jednego z nich – serię i numer dowodu osobistego lub paszportu,
  - 4) okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze,
  - 5) kod pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze
- zwaną dalej „zgłoszeniem danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze”.

Art. 30.

1. Zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze płatnik składek przekazuje do Zakładu do dnia 31 marca danego roku za poprzedni rok kalendarzowy.
2. W przypadku wystąpienia pracownika z wnioskiem o przyznanie emerytury pomostowej, zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w danym roku kalendarzowym, płatnik składek przekazuje do Zakładu w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia wniosku.

3. Jeżeli z wnioskiem o przyznanie emerytury pomostowej pracownik wystąpi przed przekazaniem zgłoszenia danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze za poprzedni rok kalendarzowy, w terminie o którym mowa w ust. 2, płatnik składek przekazuje do Zakładu także zgłoszenie za poprzedni rok kalendarzowy.
4. W przypadku upadłości lub likwidacji płatnika składek zgłoszenia danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w danym roku kalendarzowym płatnik składek przekazuje do Zakładu nie później niż w dniu przekazania dokumentu wyrejestrowania płatnika składek.
5. W przypadku upadłości lub likwidacji płatnika składek przed przekazaniem zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze za poprzedni rok kalendarzowy, w terminie o którym mowa w ust. 4, płatnik składek przekazuje do Zakładu także zgłoszenia za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 31.

1. Płatnik składek jest obowiązany przekazać do Zakładu korygujące zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w formie nowego zgłoszenia zawierającego wszystkie prawidłowe dane, o których mowa w art. 29, zwane dalej „korygującym zgłoszeniem”, jeżeli zachodzi konieczność korekty danych podanych w zgłoszeniu w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przez:
  - 1) płatnika składek we własnym zakresie;
  - 2) Zakład.
2. Płatnik składek jest obowiązany przekazać korygujące zgłoszenie w terminie 7 dni od stwierdzenia nieprawidłowości we własnym zakresie lub otrzymania zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości przez Zakład.
3. Jeżeli konieczność korekty podanych w zgłoszeniu danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jest wynikiem stwierdzenia nieprawidłowości przez Zakład w drodze:
  - 1) decyzji – korygujące zgłoszenie powinno być złożone nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja staje się ostateczna;
  - 2) kontroli – korygujące zgłoszenie powinno być złożone nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
4. Zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze i korygujące zgłoszenie przekazuje się w takiej samej formie, jaka obowiązuje płatnika składek w odniesieniu do dokumentów ubezpieczeniowych określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.
5. Zakład może z urzędu sporządzić zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz skorygować błędy w nim stwierdzone, w razie braku możliwości uzyskania korygującego zgłoszenia od płatnika składek, jeżeli posiada dane umożliwiające sporządzenie tego zgłoszenia.

Art. 32.

1. Od nieopłaconych w terminie składek na FEP należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.⁶⁾), jeżeli ich wysokość przekracza 6,60 zł.
2. W razie nieopłacenia składek na FEP lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości Zakład może wymierzyć płatnikowi składek dodatkową opłatę. Od decyzji w sprawie wymierzenia dodatkowej opłaty przysługuje odwołanie do sądu na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.
3. Składki na FEP oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, nieopłacone w terminie:
  - 1) podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej;

- 2) ulegają przedawnieniu;
- 3) umarza się w całości lub w części
- na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.
4. Na wniosek dłużnika Zakład może odroczyć termin płatności należności wymienionych w ust. 3, oraz rozłożyć je na raty, uwzględniając możliwości płatnicze dłużnika, a także stan finansów FEP, na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.
5. Nienależnie opłacone składki na FEP podlegają zwrotowi, na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Rozdział 6

Ewidencja stanowisk pracy w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze

Art. 33.

1. Płatnik składek jest obowiązany prowadzić:
  - 1) wykaz stanowisk pracy w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze;
  - 2) ewidencję pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze.
2. W przypadku nieumieszczenia w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, pracownikowi przysługuje skarga do Państwowej Inspekcji Pracy.
3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) sposób prowadzenia przez płatników składek wykazu stanowisk pracy oraz ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze,
  - 2) wzory dokumentów niezbędnych do prowadzenia ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze,- uwzględniając możliwości prowadzenia ewidencji w ramach kompleksowego systemu informatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 34.

W ustawie z dnia z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1362, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 w ust. 1 po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu:

„7b) kontrola ewidencji, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia.....o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr..., poz....),”;

- 2) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. Właściwe organy Państwowej Inspekcji Pracy są uprawnione do nakazania pracodawcy umieszczenia pracownika w ewidencji, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia.....o emeryturach pomostowych.”.

Art. 35.

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.⁸⁾.) w art. 88 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Prawo do emerytury na warunkach określonych w ust. 1 przysługuje również nauczycielom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., bez względu na wiek, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa, oraz spełnili warunki do uzyskania emerytury określone w ust. 1, z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, w ciągu dziewięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.⁹⁾).”

Art. 36.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, Nr 17, poz.95 i Nr 21, poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 36 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych zawiera w szczególności następujące dane dotyczące osoby zgłaszanej: dane, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 1, nazwisko, imię pierwsze i drugie, datę urodzenia, nazwisko rodowe, obywatelstwo i płeć, tytuł ubezpieczenia, stopień niepełnosprawności, posiadanie ustalonego prawa do emerytury lub renty, adres zameldowania na stałe miejsce pobytu, adres zamieszkania, jeżeli jest inny niż adres zameldowania na stałe miejsce pobytu, adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres zameldowania na stałe miejsce pobytu i adres zamieszkania.”;

2) w art. 40 w ust. 2 w pkt 10 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, przekazane w zgłoszeniu danych o pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o którym mowa w ustawie z dnia.....2007 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr , poz.).”;

3) w art. 45 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„ 1a) ewidencjonuje się liczbę pracowników, za których opłacana jest składka na Fundusz Emerytur Pomostowych,”;

4) w art. 46 w ust. 4 po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

„6a) sumę należnych składek na Fundusz Emerytur Pomostowych,
6b) liczbę pracowników, za których jest opłacana składka na Fundusz Emerytur Pomostowych,”;

5) w art. 47 w ust. 4 w pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) Fundusz Emerytur Pomostowych.”;

6) w art. 49 w ust. 2 w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) zgłoszenia danych o pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o którym mowa w ustawie z dnia..... 2007 r. o emeryturach pomostowych oraz kody pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze.”;

7) w art. 76 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych, o którym mowa w ustawie z dnia.....2007 r. o emeryturach pomostowych,”;

8) w art. 83 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„ 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek, ”.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 37.

Ilekroć w przepisach o ubezpieczeniach społecznych, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o emeryturach i rentach, w przepisach, które uzależniają uprawnienia od dochodu rodziny oraz w odrębnych przepisach mowa jest o emeryturze, należy przez to rozumieć również emeryturę pomostową.

Art. 38.

Dotychczasowe przepisy wydane na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 36, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 36, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 39 .

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz.95 i Nr 21, poz. 125.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz.1218 i Nr 220, poz.1600 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.
- ⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz.231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4 poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189 i Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1103 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939, i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 66 i Nr 66, poz. 466.
- ⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635.
- ⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1405, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 170, poz. 1652 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 564, Nr 110, poz. 926 i Nr 167, poz. 1399.
- ⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz.1218 i Nr 220, poz.1600 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.
- ⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.